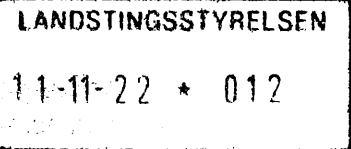

2011-11-09

LS 1109-1166

Landstingsstyrelsen

Uppdatering av finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

ÄRENDET

Landstingsdirektören har inkommit med förslag till uppdaterad finanspolicy inklusive placeringspolicy för pensionsmedel.

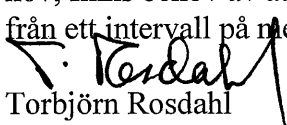
FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna Finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel att gälla från den 1 januari 2012.

Landstingsfullmäktige ska minst en gång varje år besluta om uppdatering av Finanspolicyn inklusive placeringspolicy för pensionsmedel. Finanspolicyn bör ange vad som ska regleras och ange ramar och risknivå för den finansiella verksamheten, utan att i detalj reglera hur detta ska göras. För att renodla policyn har vissa delar lyfts ur till Internfinans Riktlinjer. Dessa ska vid förändring anmälas till Landstingsstyrelsen.

Då landstinget står inför betydande investeringar, och därmed ökat finansieringsbehov, finns behov av att utöka den övre gränsen av intervallet för räntebindningstiden från ett intervall på mellan två och fyra år till ett intervall mellan två och fem år.

Torbjörn Rosdahl

Hans-Erik Malmros

Bilagor

- 1 Finanspolicy för Stockholms läns landsting
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2011-10-27

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 27 oktober 2011 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* godkänna Finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel att gälla från den 1 januari 2012 (bilaga).

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 9 november 2011.

Finanspolicy

Stockholms läns landsting

2012-01-01

Innehållsförteckning

KAPITEL 1 SYFTE, MÅL OCH GILTIGHET.....	3
1.1 SYFTE OCH INLEDNING	3
1.2 MÅL FÖR DEN FINANSIELLA VERKSAMHETEN	3
1.3 UPPDATERING AV FINANSPOLICYN	3
1.4 GILTIGHETSTID	3
KAPITEL 2 ORGANISATION OCH ANSVARSFÖRDELNING.....	4
2.1 ANSVARSNIVÅER	4
2.2 ORGANISATION SAMT ANSVARS- OCH BEFOGENHETSFÖRDELNING	4
2.2.1 Landstingsfullmäktige	4
2.2.2 Landstingsstyrelsen	4
2.2.3 Landstingsstyrelsens förvaltning	5
2.2.4 AB SLL Internfinans	5
2.2.5 Övriga nämnder/styrelser (års/bolagsstämma och styrelse).....	5
KAPITEL 3 KONCERNSAMORDNING	6
3.1 SAMMANHÅLLEN FINANSFÖRVALTNING	6
3.2 INTERNBANKEN – INTERNFINANS	6
3.3 KONCERNKONTOSYSTEM	6
3.4 LIKVIDITETSPROGNOSE	6
3.5 RISKHANTERING	6
3.6 PLACERINGAR (UTLÅNING)	7
3.7 LÅN (INLÅNING) ELLER LEASING	7
3.8 FÖRSKOTSBETALNING	7
3.9 HANDEL MED UTLANDET, UPPHANDLING I UTLÄNDSK VALUTA	8
3.10 BORGEN	8
3.11 PENSIONS FÖRPLIKTELSER	8
3.12 DETALJERADE FÖRESKRIFTER, KONCERNGEMENSAMMA RUTINER	8
KAPITEL 4 UPPFÖLJNING OCH KONTROLL	9
4.1 GENERELL RAPPORTERING AV EFTERLEVNAD	9
4.2 SPECIFIK RAPPORTERING	9
4.3 AVVIKELSER	9
KAPITEL 5 INTERNFINANS UPPLÅNING OCH SKULDFÖRVALTNING	10
5.1 TILLÅTNA FINANSIERINGSALTERNATIV	10
5.2 RISKHANTERING AVSEENDE UPPLÅNING OCH SKULDFÖRVALTNING	10
5.2.1 Betalningsberedskap	10
5.2.2 Skuldens räntebindningstid	10
5.2.3 Derivatinstrument i skuldförvaltningen	10
5.2.4 Skuldens förfallostruktur	10
KAPITEL 6 INTERNFINANS FÖRVALTNING AV LIKVIDA MEDEL	11
6.1 TILLÅTNA PLACERINGAR	11
6.2 RISKHANTERING AVSEENDE MEDELSFÖRVALTNING	11
6.2.1 Placeringens likviditet	11
6.2.2 Placeringens räntebindningstid	11
6.2.3 Derivatinstrument i medelsförvaltningen	11
6.2.4 Motpartsstruktur för placeringar	12
6.2.5 Extern utlåning	12
KAPITEL 7 INTERNFINANS ÖVRIGA HANTERING	13
7.1 KONCERNENS VALUTAEXPONERING	13
7.2 KONCERNENS MOTPARTSRISK I DERIVATINSTRUMENT	13
KAPITEL 8 ÖVRIGT	14
8.1 KONCERNENS PENSIONS FÖRPLIKTELSER	14
8.1.1 Riskhantering av pensionsskuld	14
8.1.2 Placering av pensionsmedel	14

Kapitel 1 Syfte, mål och giltighet

1.1 Syfte och inledning

Syftet med finanspolicyn är att den ska utgöra ett övergripande regelverk för den finansiella verksamheten inom hela landstingskoncernen, Stockholms läns landsting (SLL). Detta innebär att finanspolicyn gäller samtliga nämnder och styrelser.

Den finansiella verksamheten inom SLL är koncentrerad till koncernens internbank, AB SLL Internfinans (Internfinans), vilken på grund av sin särställning i koncernens finansiella verksamhet speciellt tilldelats tre kapitel i policyn. Vidare innebär särställningen att Internfinans styrdokumentation¹ utgör ett komplement till finanspolicyn när det gäller koncernens finansiella hantering och innehåller bl a ytterligare preciseringar.

1.2 Mål för den finansiella verksamheten

Landstinget ska i enlighet med kommunallagen 8 kap 2 § förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Landstinget ska inom de riskramar som anges i denna policy sträva efter att erhålla god avkastning på medelsförvaltningen och ådra sig så låga kostnader som möjligt för upplåning och skuldförvaltning.

Målsättningen vad gäller landstingskoncernens betalningsströmmar ska vara att eliminera onödig kapitalbindning samt att utforma betalningsrutiner så att betalningsströmmarna flyter optimalt.

1.3 Uppdatering av finanspolicyn

Landstingsfullmäktige ska minst en gång varje år besluta om uppdatering av finanspolicyn inklusive bilaga avseende placeringspolicy för pensionsmedel.

1.4 Giltighetstid

Denna policy gäller från den 1 januari 2012 och ersätter den tidigare policyn (LS 1010-0784, LS 1005-0447). Policyn gäller tills en ny uppdatering beslutas.

¹ "Riktlinjer för den finansiella verksamheten för AB Stockholms läns landstings internfinans", fastställd av Internfinans styrelse och anmäld till landstingsstyrelsen.

Kapitel 2 Organisation och ansvarsfördelning

2.1 Ansvarsnivåer

Följande ansvarsnivåer kan identifieras. Internfinans fungerar som koncernens internbank.

Beslutande ansvarsnivå	Verkställighetsnivå (förvaltning/bolag)
Landstingsfullmäktige	Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsen	Landstingsstyrelsens förvaltning
Års-/bolagsstämman och styrelse för Internfinans	Internfinans
Övriga nämnder/styrelser (års/bolagsstämman och styrelse)	Övriga förvaltningar och övriga helägda bolag

2.2 Organisation samt ansvars- och befogenhetsfördelning

Nedan definieras fördelning av ansvar, befogenheter och verkställighetsansvar som ska gälla för den finansiella verksamheten.

2.2.1 Landstingsfullmäktige

- Ansvarar för att förvaltningen sker i överensstämmelse med kommunallagen 8 kap 2 – 3 §§.
- Beslutar om finanspolicy, d v s övergripande mål, regler och riktlinjer avseende all finansiell verksamhet i SLL.
- Beslutar om placeringspolicy för pensionsmedel.
- Beslutar om landstingets externa utlåning.
- Beslutar om ramen för SLL:s samlade upplåning.
- Beslutar om borgensåtaganden.

2.2.2 Landstingsstyrelsen

- Ansvarar för landstingets medelsförvaltning samt hantering av finansiella risker.
- Beslutar om avtal mellan landstinget och extern förvaltare.
- Träffar samverkansavtal mellan landstinget och Internfinans.
- Ansvarar för säkerställande av att målet avseende betalningsberedskap uppfylls.
- Beslutar om borgensåtaganden om maximalt 50 miljoner kr årligen (högst 10 miljoner kr per beslut).

2.2.3 Landstingsstyrelsens förvaltning

Landstingsstyrelsens förvaltning är landstingsstyrelsens verkställande verksamhet och ansvarar för verkställande av följande:

- Uppföljning av att den finansiella verksamheten bedrivs i enlighet med fastställd finanspolicy.
- Upprättande av förslag till avtal mellan landstinget och förvaltare, avseende såväl intern som extern förvaltning, dock ej vad gäller donationsmedel.

2.2.4 AB SLL Internfinans

Bolaget ska fungera som internbank med landstingsstyrelsens uppdrag att enligt avtal:

- Hantera intern in- och utlåning.
- Agera externt i låne- och placeringsfrågor för hela landstingskoncernens räkning.
- Hantera finansiella risker för landstingskoncernen.
- Administrera landstingets koncernkonto.
- Upphandla och upprätta avtal avseende extern förvaltning av donationsmedel.

2.2.5 Övriga nämnder/styrelser (års/bolagsstämma och styrelse)

- Ansvarar för att förvaltningens/bolagets finansiella verksamhet hanteras i enlighet med finanspolicy.
- Ansvarar för verksamhetens finansnetto.
- Avhänder sig uppkomna finansiella risker i samråd med Internfinans.
- Rapporterar följsamhet av Finanspolicy samt inkommer med likviditetsprognoser.

Kapitel 3 Koncernsamordning

3.1 Sammanhållen finansförvaltning

Landstingskoncernen tillämpar en sammanhållen finansförvaltning. I detta kapitel avhandlas regler och riktlinjer som ställts upp för att tillgodose ändamålet av en sammanhållen finansförvaltning.

3.2 Internbanken – Internfinans

Landstingskoncernen har upprättat en internbank, AB SLL Internfinans, som spelar en central roll i koncernens finansförvaltning. Internfinans agerar externt i finansiella frågor för hela landstingskoncernens räkning. Övriga förvaltningar och bolag ska alltid samråda med Internfinans vid ärenden med externa motparter och får inte självständigt agera i finansiella frågor. Detta innebär bland annat att Internfinans hanterar hela koncernens skuldförvaltning och koncernens identifierade finansiella risker. Tre kapitel i denna policy reglerar specifikt Internfinans hantering och ger en bild av koncernens externa hantering.

3.3 Koncernkontosystem

Koncernen skall ha ett gemensamt koncernkontosystem för alla förvaltningar och helägda bolag. Förvaltningar/bolag ska utnyttja konto i koncernkontosystemet och verksamheterna ska som regel inte använda bank- eller girokonto utanför systemet. För eventuella undantagsfall där förvaltning/bolag utifrån verksamhetsbehov kompletterar användande av koncernkonto med annat konto, skall det tillses att likvida medel skyndsamt förs över till koncernkontosystemet.

3.4 Likviditetsprognoser

För att Internfinans ska kunna sköta sina åtaganden på ett optimalt sätt behövs rättvisande likviditetsprognoser från verksamheterna inom koncernen. Varje förvaltning/bolag ska rapportera likviditetsprognoser i enlighet med instruktioner som utgår från Internfinans behov.¹

3.5 Riskhantering

¹ Gällande instruktioner återfinns i koncernens Ekonomihandbok.

Ekonomisk verksamhet innebär alltid ett risktagande. Det åligger varje förvaltning och bolag att identifiera finansiella risker och att i samråd med Internfinans hantera dessa. För definitioner av finansiella risker, se bilaga 2. Finansiella derivatinstrument kan användas för att hantera vissa risker. Andra derivatinstrument än de som får användas inom ramen för koncernens centrala finansförvaltning får inte användas internt inom landstingskoncernen, se kapitlen som rör Internfinans.

3.6 Placeringar (utlåning)

Förvaltning/bolag som vill placera likvida medel ska göra detta hos Internfinans till marknadsmässiga villkor.

3.7 Lån (inlåning) eller leasing

Förvaltning/bolag som vill uppta lån eller använda leasing ska göra detta via Internfinans. Utfärdande av publikt lån eller annat upptagande av kredit på marknaden sker endast av Internfinans. Upptagande och förtidslösen av lån hos Internfinans sker till marknadsmässiga villkor.

3.8 Förskottsbetalning

Vid förskottsbetalning uppkommer risk för att leverantören kommer på obestånd innan leveransen har utförts. Landstingets förvaltningar/bolag bör i möjligaste mån undvika förskottsbetalningar vid upphandlingar. Om förskottsbetalningar ändå sker ska förvaltningar/bolag ha erhållit bankgaranti från leverantören innan betalning av förskott erläggs. Bankgarantin ska utfärdas av svensk bank¹ eller utländsk bank med en rating motsvarande minst A enligt Standard & Poor's. Bankgarantin ska avse tiden fram till dess varan eller tjänsten har levererats och godkänts. Bevakning av bankgaranti åligger respektive verksamhet. Om ratingen på utfärdande bank sjunker under ovanstående nivå måste ny garanti erhållas.

Om leverantören har en rating motsvarande minst A enligt Standard & Poor's kan undantag i samråd med Internfinans beviljas.

Förvaltningar/bolag kan i samråd med Internfinans besluta om att inte skydda förskottsbetalningen om beloppet är högst 5 mkr och leveransen sker inom sex månader.

¹ Med svensk bank avses bank som har sitt säte i Sverige.

3.9 Handel med utlandet, upphandling i utländsk valuta

I samband med upphandling är det tillåtet att sluta avtal i utländsk valuta. Landstingets förvaltningar/bolag bör dock i möjligaste mån undvika detta pga den valutarisk som föreligger vid handel med koppling till utländsk valuta.

Då det föreligger valutarisk, dvs om avtal avses tecknas i utländsk valuta, gäller att för belopp över 5 miljoner kr (5 mkr) måste Internfinans kontaktas för avgörande huruvida valutasäkring ska ske eller ej. Utformningen av valutasäkring samt graden av säkring ska överenskommas mellan Internfinans och upphandlande verksamhet innan avtal i utländsk valuta tecknas.

Huvudregeln är att lägsta tillåtna nivå på valutasäkring är att valutaflöden upp till och med 12 månader framåt i tiden ska säkras. Med beaktande av marknadsläge och risk i samråd med Internfinans får avsteg göras ned till 9 månader.

3.10 Borgen

Landstinget åtar sig borgensåtaganden endast i undantagsfall. I sådana fall ska landstingsfullmäktige/landstingsstyrelsen besluta om borgensåtagandet i varje enskilt fall. Därvid tar landstinget en avgift som motsvarar avgiften för bankgaranti. Landstingsfullmäktige kan dock i varje enskilt fall besluta att avgift för borgen inte ska uttas.

Landstingsstyrelsen får besluta om borgensåtaganden inom en årlig totalram om högst 50 miljoner kr, med ett högsta belopp om 10 miljoner kr för varje beslut. Borgen får inte tecknas till förmån för kommersiell verksamhet utanför landstingskoncernen.

3.11 Pensionsförpliktelser

Enskilda förvaltningar/ bolag får inte bilda pensionsstiftelser eller på annat sätt externt hantera sina pensionsförpliktelser utan godkännande av landstingsfullmäktige.

3.12 Detaljerade föreskrifter, koncerngemensamma rutiner

I koncernens Ekonomihandbok finns detaljerade föreskrifter som utgår bl.a. från denna policy.

Kapitel 4 Uppföljning och kontroll

4.1 Generell rapportering av efterlevnad

Förvaltningar och bolag ska rapportera efterlevnad av finanspolicyn vid varje bokslut enligt gällande anvisningar i koncernens Ekonomihandbok. Efterlevnaden återrapporteras till landstingsfullmäktige vid delårs/årsbokslut. Rapportering av eventuella avvikelser mot finanspolicy ska avse hela den aktuella perioden och inte endast det aktuella läget vid rapporteringstillfället. Även planerade/beslutade och/eller vidtagna korrigerande åtgärder ska noteras i rapporteringen.

4.2 Specifik rapportering

Förvaltningar och bolag ska i samband med varje bokslut enligt gällande anvisningar speciellt rapportera:

- valutaexponering överstigande motsvarande 2 mkr
- förskottsbetalning överstigande 5 mkr
- bankgarantier avseende förskottsbetalningar

Internfinans är slutmottagare av ovanstående rapportering och skall tillse att denna används i den finansiella riskhanteringen, inkluderat att bevaka och följa upp eventuella koncernövergripande limiter behandlade i övrigt i finanspolicyn.

Internfinans ska löpande rapportera efterlevnaden av sin egen styrdokumentation till Internfinans styrelse.

4.3 Avvikelser

Om avvikelse från finanspolicy konstateras ska Internfinans riskkontrollfunktion snarast meddelas och avvikelsen snarast behandlas i enlighet med gällande rutiner för avvikelshantering inom Internfinans som fastställts av Internfinans styrelse.

Kapitel 5

Internfinans upplåning och skuldförvaltning

5.1 Tillåtna finansieringsalternativ

Nedan specificeras tillåtna alternativ för finansiering.

- Upplåning i bank, finansiella institutioner eller börsnoterat bolag.
- Utgivande av skuldebrev avsedda för allmän handel eller ställda till viss juridisk person.
- Leasing.
- Finansiering på annat sätt eller från annan part, genom särskilt beslut av landstingsstyrelsen.

5.2 Riskhantering avseende upplåning och skuldförvaltning

5.2.1 *Betalningsberedskap*

För att säkerställa kortsiktig betalningsförmåga ska betalningsberedskapen för landstingskoncernen i genomsnitt per kalendermånad uppgå till minst 3 veckor, dvs. 21 kalenderdagar. Betalningsberedskapen utgörs av outnyttjade bindande kreditlöften och likvida medel. Det bedömda behovet av betalningsberedskapen i kronor definieras som summan av verksamhetens kostnader och finansiella kostnader dividerat med 365 multiplicerat med målet för betalningsberedskapen uttryckt i antal dagar.

5.2.2 *Skuldens räntebindningstid*

För att balansera ränteomsättningsrisk, regleras den tillåtna genomsnittliga återstående räntebindningstiden för låneportföljen. Den totala låneportföljens räntebindningstid ska uppgå till mellan 2 och 5 år. Skuldförvaltningen ska utvärderas månadsvis mot en treårig jämförelseränta.

5.2.3 *Derivatinstrument i skuldförvaltningen*

Användning av räntederivat förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker samt administrativa rutiner för att hantera dessa affärer. Räntederivat får användas till att påverka portföljens ränteomsättningsrisk i enlighet med ovanstående mandat. Derivatinstrumenten ska medräknas vid beräkning av låneportföljens genomsnittliga räntebindningstid. Tillåtna derivatinstrument är ränteterminer, FRA-kontrakt, ränteswapar, ränteoptioner och kombinationer av dessa instrument. Innan ett derivatinstrument används för första gången ska Internfinans styrelse godkänna instrumentet.

5.2.4 *Skuldens förfallostruktur*

Landstingets låneförfall ska spridas över tiden så att refinansieringsbehoven inte blir allt för stora under en enskild tidsperiod.

Kapitel 6

Internfinans förvaltning av likvida medel

6.1 Tillåtna placeringar

Nedan specificeras tillåtna alternativ för placering av likvida medel.

- Räntebärande värdepapper
- Bankinlåning inkl. deposit

6.2 Riskhantering avseende medelsförvaltning

6.2.1 Placeringens likviditet

För att begränsa likviditetsrisk får placering endast ske i likvida räntebärande värdepapper¹ och på bankkonto utan uttagsrestriktioner. Deposit får också användas.

6.2.2 Placeringens räntebindningstid

För att begränsa ränterisk, regleras den tillåtna genomsnittliga återstående räntebindningstiden för koncernens placeringar. Räntebindningstiden får uppgå till högst 6 månader för placeringsportföljen.

6.2.3 Derivatinstrument i medelsförvaltningen

Derivatinstrument får inte användas i tillgångsförvaltningen.

¹ Med likvida räntebärande värdepapper avses a) statsskuldsväxlar, b) företagscertifikat och c) i övrigt räntebärande värdepapper som normalt omsätts på penningmarknaden och kvoterar av värdepappersinstitut, vilket enligt lag har Finansinspektionens tillstånd.

6.2.4 Motpartsstruktur för placeringar

För att begränsa kreditrisk regleras koncernens motparter vid placering enligt nedanstående fördelning.

Kategori	Maximal placeringsvolym per kategori	Maximal placeringsvolym per motpart/ emittent
Svenska staten	Obegränsat	Obegränsat
Svenska banker. Utländska banker med en rating motsvarande minst A enligt Standard & Poor's.	Obegränsat	Max 1 000 mkr per motpart
Av svenska staten helägda bolag	Max 600 mkr	Max 300 mkr per motpart
Företagscertifikat med rating motsvarande K-1 eller minst A-2 enligt Standard & Poor's.	Max 300 mkr	Max 100 mkr per emittent

Obegränsade medel får dock stå på konto i den bank där landstinget har sitt koncernkontosystem och räknas ej in i kreditrisken ovan.

6.2.5 Extern utlåning

Utlåning till landstingsexterna parter som inte regleras ovan får endast ske efter särskilt beslut i landstingsfullmäktige. Villkoren för utlåningen ska då fastställas för varje enskilt ärende.

Kapitel 7 Internfinans övriga hantering

7.1 Koncernens valutaexponering

All valutaexponering ska i samråd med berörda förvaltningar/ bolag begränsas enligt följande. Som regel ska belopp över 5 mkr valutasäkras, men Internfinans kan efter analys av situation och marknad rekommendera att säkring inte behöver göras. Dock får det totala belopp för landstingskoncernen som inte är valutasäkrat vid varje tidpunkt uppgå till maximalt motsvarande 50 mkr.

Tillåtna derivatinstrument vid hantering av valutaexponering är valutaterminer, valutaswapar och valutaoptioner.

7.2 Koncernens motpartsrisk i derivatinstrument

Landstinget får ha svenska banker samt utländska banker med en rating motsvarande minst A enligt Standard & Poor's som motparter vid användandet av derivatinstrument.

Kapitel 8 Övrigt

8.1 Koncernens pensionsförpliktelser

8.1.1 Riskhantering av pensionsskuld

Hantering av den risk som kan uppkomma till följd av pensionsskulden i koncernens balansräkning eller utanför balansräkningen som ansvarsförbindelse regleras inte inom ramen för denna policy.

8.1.2 Placering av pensionsmedel

Förvaltningen av pensionsmedel regleras i bilaga 1, ”Placeringspolicy för pensionsmedel”.

Bilaga 1 : Placeringspolicy för pensionsmedel

1. Inledning

1.1 Syfte med placeringspolicyn

Syftet med placeringspolicyn är att utgöra ett regelverk för pensionsmedelsförvaltningen gällande landstingets pensionsavsättning.

Pensionsförpliktelser som inte ingår i landstingets pensionsåtaganden enligt nedan omfattas inte av denna placeringspolicy.

1.2 Definition av landstingets pensionsförpliktelser

Landstinget (resultatenheten Koncernfinansiering) svarar för följande verksamheters pensionsförpliktelser:

- landstingets förvaltningsorganisation
- den del av pensionsförpliktelser upparbetade i helägda bolag som inte har förts över från koncernfinansiering till respektive bolags balansräkning
- AB Storstockholms Lokaltrafik - pensionsförpliktelser intjänade före 1992

Landstinget tryggar bolagens pensionsförpliktelser genom en kommunal borgen under förutsättning att bolagen är helägda av landstinget och så länge bolagen bibehåller det kollektivavtal om pensioner som tecknats av landstinget samt så länge bolagen använder sig av den av landstinget anlitade pensionsadministratören.

1.3 Avgränsning av pensionsportföljen

Denna placeringspolicy för pensionsmedel gäller för landstingets pensionsavsättning för följande pensionsförpliktelser;

- Pensionsförpliktelser upparbetade i landstingets förvaltningsorganisation fr.o.m. 1998
- den del av pensionsförpliktelser upparbetade i helägda bolag som inte har förts över från koncernfinansiering till respektive bolags balansräkning
- pensionsförpliktelser upparbetade före 1992 hos AB Storstockholms Lokaltrafik

Löneskatt på landstingets pensionsmedel samt åtagande för särskild avtalspension enligt beslut omfattas inte av denna placeringspolicy.

Övriga pensionsförpliktelser i landstingskoncernen omfattas inte heller av denna placeringspolicy.

1.4 Mål

Det kapital som avsätts enligt denna policy skall användas för att möta landstingets framtida pensionsåtaganden. Uppdragets natur medför långsiktighet och trygghet som övergripande mål. Pensionsportföljen skall långsiktigt minst ha en sådan avkastning som erfordras för att täcka den finansiella ökningen av pensionsskulden. Eventuell avkastning utöver detta tillfaller landstinget i syfte att reducera landstingets kostnader. Avkastningen på kapitalet skall när målsättningen för tillgångsfördelningen enligt avsnitt 4 uppnåtts i genomsnitt överstiga statslåneräntan med en procentenhet årligen sett över en tioårsperiod.

2. Uppföljning och kontroll

Åtterrapporering om utvecklingen i pensionsmedelsförvaltningen samt om efterlevnaden av denna placeringspolicy skall ske till landstingsfullmäktige i samband med delårsbokslut och årsbokslut.

3. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan definieras fördelning av ansvar, befogenheter och verkställighetsansvar som skall gälla för pensionsmedelsförvaltningen.

3.1 Landstingsfullmäktige

- Ansvarar för att förvaltningen sker i överensstämmelse med Kommunallagen 8 kap 2 – 3 §§
- Beslutar om placeringspolicy för pensionsmedel.
- Beslutar årligen om avsättning av medel till extern förvaltning enligt avsnitt 4.

3.2 Landstingsstyrelsen

- Utfärdar anvisningar för hantering av pensionsmedelsförvaltning i enlighet med denna placeringspolicy.
- Fastställer regler för intern kontroll.
- Beslutar om val av extern förvaltare av pensionsmedel efter att upphandling skett i laga ordning samt att fatta beslut om att avveckla förvaltare om det anses påkallat.
- Beslutar om principer för återlån av pensionsmedel till landstingets förvaltningar och helägda bolag.

4. Målsättning för tillgångsfördelningen

Målsättningen för tillgångsfördelningen är att 40 procent av pensionsportföljen skall vara placerade i aktier och/eller aktierelaterade instrument och resterande 60 procent skall vara placerade i räntebärande värdepapper i vilka återlån inräknas.

5. Redovisning av avsatta pensionsmedel

Avsatta pensionsmedel skall redovisas i landstingets balansräkning i enlighet med god redovisningssed.

6. Placeringshorisont och tillåten risknivå

För att matcha pensionsskulden bör pensionsportföljen ha en långsiktig placeringsinriktning. För att uppnå målen enligt punkt 1.4 accepteras kortsiktiga värdefluktuationer. Fördelningen av tillgångsslag skall dock alltid vara anpassad så att den totala pensionsportföljens avkastning under en tolv månadersperiod med minst 95 procents sannolikhet överstiger minus 5 procent.

För att minimera förvaltningsrisker skall kapitalförvaltningen tillämpa principerna om matchning respektive diversifiering.

Matchningsprincipen strävar efter att balansera tillgångsportföljen mot skuldsidan. Det innebär främst att placeringarna skall ske med beaktande av pensionsåtagandets löptid.

Diversifieringsprincipen används för att fördela en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.

7. Tillåtna tillgångsslag och limiter

7.1 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Återlån till landstingets förvaltningar och helägda bolag
- Räntebärande värdepapper och ränterelaterade instrument
- Börsnoterade aktier och aktierelaterade instrument
- Bankinlåning

Värdepappersfonder avseende tillgångsslagen ovan får också utnyttjas i förvaltningen.

För att effektivisera förvaltningen, skydda placeringar samt begränsa risker får portföljens förvaltare utnyttja derivatinstrument avseende värdepapper i vilka portföljen tillåts att placera medel.

Då pensionsskulden belöper i svenska kronor skall huvuddelen av medlen placeras i instrument denominerade i svensk valuta. Diversifieringsprincipen kan dock motivera en mindre del utländska värdepapper i portföljen i syfte att minska risken i den totala portföljen. Maximal andel utländska värdepapper beslutas av landstingsstyrelsen.

7.2 Maximilimiter för tillgångsslagen

Procenttalen i det följande anger den högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av pensionsportföljens totala marknadsvärde.

Räntebärande värdepapper	max 100 procent av portföljens värde
Aktier och aktierelaterade instrument	max 50 procent av portföljens värde
Bankinlåning	max 10 procent av portföljens värde

Återlån till landstingets förvaltningar och helägda bolag är att jämställa med räntebärande värdepapper. Värdepappersfonder räknas in i respektive limit.

Bankinlåning tillåts under uppbyggnadsskedet, i samband med pensionsutbetalningar samt vid omplaceringar i portföljen.

7.3 Etiska regler

Av etiska skäl medges ej placeringar i företag som har produktion eller försäljning av krigsmateriel, tobaksvaror eller alkoholvaror som sin huvudsakliga verksamhet. Placeringar inom sexindustrin skall ej heller medges.

Vidare ska placeringar endast göras i företag som följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat.

Bilaga 2: Definitioner av finansiella risker

Kreditrisk	Kreditrisk är risken att motparten i en transaktion inte fullgör sina förpliktelser. Avvecklingsrisk, kapitalrisk, motpartsrisk, landrisk, koncentrationsrisk och systemrisk ingår i kreditrisker.
Marknadsrisk	Marknadsrisk är risken att priserna på marknaden rör sig på ett ofördelaktigt sett. Ränterisk och valutarisk är olika former av marknadsrisk.
Likviditetsrisk	Likviditetsrisk är risken att det inte finns väl fungerande marknader som gör det möjligt att dels få likvida medel i utbyte mot värdepapper, dels förändra risken genom att ingå derivattransaktioner.
Motpartsrisk	Motpartsrisk avser risken att motparten i en transaktion inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser eller förpliktelser att leverera andra säkerheter.
Ränteomsättningsrisk	Ränteomsättningsrisk är risken att skulden omsätts till ofördelaktiga räntor.
Ränterisk	Ränterisk är risken att värdet på tillgångar och skulder förändras på ett ofördelaktigt vis då räntenivåer ändras.
Valutarisk	Valutarisk är risken att värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknat till svenska kronor, förändras på ett ofördelaktigt vis då växelkurser ändras.

Bilaga 3: Ordlista

Bankgaranti	Bank garanterar (mot avgift) det belopp, som kunden kan åläggas betala för att han inte fullgjort sina åtaganden gentemot tredje man. Det kan gälla entreprenad- eller leveranskontrakt, framtida fakturakrediter eller för andra åtaganden.
Betalningsberedskap	Betalningsberedskapen uttrycks i antal dagar och beräknas som likvida medel inklusive outnyttjad avtalad checkräkningskredit och lånelöften i förhållande till landstingskoncernens genomsnittliga driftskostnad per dag.
Denominerad	Den valuta som värdepapper kurssetts i.
Deposit	Tidsbunden placering (lån) av medel i bank med i förväg bestämd förfallotidpunkt. Vanligen med kort löptid.
Derivatinstrument	Finansiellt instrument vars värde baseras på och följer värdet på ett underliggande värdepapper, t ex statskuldväxlar eller aktier. Exempel på derivat är optioner och terminer.
Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.
Förfall	Innebär att samtliga rättigheter och skyldigheter enligt ifrågavarande avtal upphör. Dock kvarstår alltid oreglerade mellanhavanden.
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument.
Löptid	Tiden från ”i dag” till och med förfalldagen.
Matchning	Med matchning menas i finansiella sammanhang att sträva efter att balansera tillgångssidan mot skuldsidan. Det kan t ex innebära att tillgångarna skall ha samma löptid som skulderna.
Motpart	Avser kontraktskontrahent.
Placeringshorisont	Den tidsperiod för vilken de förvaltade medlen ska vara investerade.
Räntebindningstid	Avtalad ränteperiod, kan vara skild från lånets löptid.
Statslåneräntan	Statslåneräntan är en referensränta som visar veckogenomsnitt på andrahandsmarknaden av statsobligationer med en löptid på minst 5 år.
Valutaexponering	Kontrakterad tillgång eller skuld i annan valuta som är utsatt för valutakursförändringar.

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting
2011-10-31
Dnr. LS 1109-1166

Rote 2

Uppdatering av Finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel

Ärendebeskrivning

Ärendet rör uppdatering av Finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel (Finanspolicy). Landstingsfullmäktige ska minst en gång varje år besluta om uppdatering av Finanspolicyn inklusive placeringspolicy för pensionsmedel.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2011-10-27
Finanspolicy för Stockholms läns landsting 2012-01-01
Ändringsbilaga

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna Finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel att gälla från den 1 januari 2012.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

I arbetet med att erhålla en mer renodlad och överblickbar Finanspolicy på en övergripande nivå har ett antal definitioner och detaljregleringar tagits bort från Finanspolicyn. I det fall det har ansetts nödvändigt för att fortfarande uttrycka Finanspolicyns inriktning som ett riskbegränsande dokument har nya formuleringar infogats. De delar som tagits bort från Finanspolicyn kommer i huvudsak att inarbetas i Internfinans Riktlinjer för den finansiella verksamheten (Internfinans riktlinjer), vilka vid förändringar ska anmälas till Landstingsstyrelsen.

Bakgrund

Landstingsfullmäktige fastställde 2010-10-14 en uppdaterad Finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel. Syftet med Finanspolicyn är att den ska utgöra ett övergripande regelverk

för den finansiella verksamheten inom hela landstingskoncernen, Stockholms läns landsting (SLL), samt att klargöra ansvarsfördelningen mellan fullmäktige, landstingsstyrelsen, AB Stockholms läns landstings Internfinans (Internfinans) samt övriga nämnder och styrelser.

Överväganden

För att kunna bedriva en effektiv förvaltning av finansiella tillgångar och skulder krävs flera överväganden i utformandet av en finanspolicy. Finanspolicyn bör ange vad som ska regleras och ange ramar och risknivå för den finansiella verksamheten, utan att i detalj reglera hur detta ska göras. Hur regleringar ska göras bör anges i kompletterande dokumentation för att dessa regleringar löpande ska kunna anpassas till den aktuella situationen. Det kan även finnas behov av att under löpande år förändra mätmetoder och beräkningar, vilket då kan göras i Internfinans riktlinjer. Därför föreslås vid denna revidering ett antal detaljregleringar flyttas från Finanspolicyn till Internfinans riktlinjer, vilka beslutas av Internfinans styrelse. Vid förändringar i Internfinans riktlinjer ska dessa anmälas till Landstingsstyrelsen.

Förslag till förändringar

I det följande ges en kortfattad redogörelse av förslag till ändringar i Finanspolicyn. För detaljerad information se ändringsbilaga.

- **5.2.2 Skuldens räntebindningstid**

Intervall för skuldernas räntebindningstid föreslås ändras från ett intervall på mellan *två och fyra* år till ett intervall mellan *två och fem* år.

Då landstinget står inför betydande investeringar, och därmed ökat finansieringsbehov, finns behov av att utöka den övre gränsen av intervallet för räntebindningstiden. Detta ger landstinget bättre möjlighet att exempelvis binda räntan för kommande lånebehov, trots att själva upplåningen kan komma att verkställas vid en senare tidpunkt. Det finns även ett behov av flexibilitet i det fall då den exakta tidpunkten för likviditetsbehovet inte är känd. Detta sammantaget gör att det periodvis kan finnas behov av att förlänga räntebindningstiden över fyra år. Skuldportföljen föreslås även fortsatt utvärderas mot en treårig jämförelseränta.

Definitionen av låneportföljen föreslås flyttas till Internfinans riktlinjer då det är på en detaljnivå som ej bör ligga i Finanspolicyn.

- **5.2.3 Derivatinstrument i skuldförvaltningen**

Avseende avsnittet om tillåtna räntederivat föreslår förvaltningen två tillägg:

- *"Användning av räntederivat förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker samt administrativa rutiner för att hantera dessa affärer."*

Vilket är ett förtydligande, avseende derivat, jämfört med den skrivning som i dag finns i Internfinans riktlinjer, om att nya instrument ska kunna hanteras med tillgängliga resurser.

- *"Tillåtna derivatinstrument är ränteterminer, FRA-kontrakt, ränteswapar, ränteoptioner och kombinationer av dessa instrument. Innan ett derivatinstrument används för första gången ska Internfinans styrelse godkänna instrumentet."*

vilket föreslås ersätta nuvarande skrivning

"Tillåtna derivatinstrument är räntetak (Caps), räntegolv (Floors), FRA (forward rate agreement) samt ränteswapavtal"

Stockholms läns landsting innehar i dag räntetak (cap), vilket är instrument som innehåller ränteoptioner. Vid till exempel extrema räntelägen och/eller när osäkerhet om framtida lånebehov föreligger kan även andra derivatinstrument med optionsinslag vara fördelaktiga att använda i stället för exempelvis en vanlig ränteswap.

Vidare föreslår förvaltningen även ett tillägg om att Internfinans styrelse ska godkänna alla nya derivatinstrument innan de används för första gången. Detta är en ordning som i praktiken redan används, men som idag inte står i Finanspolicyn.

- **5.2.4 Skuldens förfallostruktur**

Definitionen av vad som ska medräknas i förfallostrukturen föreslås flyttas till Internfinans riktlinjer då det är på en detaljnivå som ej bör regleras i Finanspolicyn. En ny skrivning som anger inriktningen för refinansieringsrisken föreslås därför infogas i Finanspolicyn:

”Landstingets låneförfall ska spridas över tiden så att refinansieringsbehoven inte blir allt för stora under en enskild tidsperiod.”

- **7.2 Koncernens motpartsrisk i derivatinstrument**

Definition och limit för motpartsrisk för derivatinstrument föreslås flyttas till Internfinans riktlinjer då det är på en detaljnivå som ej bör regleras i Finanspolicyn.

- **Bilaga 1: Placeringspolicy för pensionsmedel, 7.3 Etiska riktlinjer**

I detta avsnitt står bland annat

”... placeringar [ska] endast göras i företag som följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat”.

Därefter följer några exempel på de konventioner som placeringar av pensionsmedel ska följa

”De konventioner som avses främst är

- *FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna*
- *FN:s konvention om barnets rättigheter*
- *ILO:s konventioner och rekommendationer*
- *Rio-deklarationen om miljö och utveckling*
- *OECD:s konvention mot mutor”*

Eftersom det i det förra stycket står att kraven i de konventioner som Sverige undertecknat ska följas föreslås exemplen i det följande stycket strykas då alla konventioner innefattas i skrivningen ovan samt att nya konventioner kan tillkomma.

Giltighetstid

I syfte att undvika frågeställningar om vilket dokument som gäller vid en viss tidpunkt anges i Finanspolicyn när den ersätter tidigare version. Denna uppdatering föreslås gälla från och med den 1 januari 2012.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program Miljösteg 5 har hänsyn till miljön beaktats och bedömningen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbeskrivning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Anne Rundquist
Tf funktionsområdesdirektör

GÄLLANDE	FÖRSLAG
<p>1.1 Syfte och inledning ... Vidare innebär särställningen att Internfinans styrdokumentation utgör ett komplement till finanspolicyn när det gäller koncernens finansiella hantering.</p>	<p>1.1 Syfte och inledning ... Vidare innebär särställningen att Internfinans styrdokumentation utgör ett komplement till finanspolicyn när det gäller koncernens finansiella hantering och innehåller bl a ytterligare preciseringar.</p>
<p>1.4 Giltighetstid Denna policy gäller from den 1 januari 2011 och ersätter den tidigare policyn (LS 0909-0796).</p>	<p>1.4 Giltighetstid Denna policy gäller from den 1 januari 2012 och ersätter den tidigare policyn (LS 1010-0784, LS 1005-0447).</p>
<p>3.6 Placeringar (utlåning) Förvaltning/bolag som vill placera överskottslikviditet ska göra detta hos Internfinans till marknadsmässiga villkor.</p>	<p>3.6 Placeringar (utlåning) Förvaltning/bolag som vill placera likvida medel ska göra detta hos Internfinans till marknadsmässiga villkor.</p>
<p>5.2.2 Skuldens räntebindningstid För att balansera ränteomsättningsrisk, regleras den tillåtna genomsnittliga återstående räntebindningstiden för låneportföljen. Den totala låneportföljens räntebindningstid ska uppgå till mellan 2 och 4 år. Eftersom 3 år ligger i mitten av intervallet, ska skuldförvaltningen månadsvis utvärderas mot en treårig jämförelseränta. <i>1 Den totala låneportföljen definieras som summan av låneskuld, leasingförpliktelser och derivatinstrument.</i></p>	<p>5.2.2 Skuldens räntebindningstid För att balansera ränteomsättningsrisk, regleras den tillåtna genomsnittliga återstående räntebindningstiden för låneportföljen. Den totala låneportföljens räntebindningstid ska uppgå till mellan 2 och 5 år. Skuldförvaltningen ska utvärderas månadsvis mot en treårig jämförelseränta.</p>
<p>5.2.3 Placeringar (utlåning) Räntederivat får användas till att påverka portföljens ränteomsättningsrisk i enlighet med ovanstående mandat. Derivatinstrumenten ska medräknas vid beräkning av låneportföljens genomsnittliga räntebindningstid. Tillåtna derivatinstrument är räntetak (Caps), räntegolv (Floors), FRA (forward rate agreement) samt ränteswapavtal.</p>	<p>5.2.3 Placeringar (utlåning) Användning av räntederivat förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker samt administrativa rutiner för att hantera dessa affärer. Räntederivat får användas till att påverka portföljens ränteomsättningsrisk i enlighet med ovanstående mandat. Derivatinstrumenten ska medräknas vid beräkning av låneportföljens genomsnittliga räntebindningstid. Tillåtna derivatinstrument är ränteterminer, FRA-kontrakt, ränteswapar, ränteoptioner och kombinationer av dessa instrument. Innan ett derivatinstrument används för första gången ska Internfinans styrelse godkänna instrumentet.</p>

GÄLLANDE	FÖRSLAG
<p>5.2.4 Skuldens förfallostruktur Landstingets låneförfall ska spridas över tiden så att refinansieringsbehoven inte blir allt för stora under en enskild tidsperiod. Landstingets lån ska följa nedanstående förfallostruktur för att begränsa refinansieringsrisk. Outnyttjade lånelöften, leasingkontrakt och checkräkningskrediter innefattas inte i strukturen. (Tabell) <i>* limiten ska tolkas så att det i intervallet tillåts finnas förfall på max 7 000 mkr. Skulle 40 procent av landstingets lån utgöra mer än 7 000 mkr är begränsningen i intervallet 40 procent</i></p>	<p>5.2.4 Skuldens förfallostruktur Landstingets låneförfall ska spridas över tiden så att refinansieringsbehoven inte blir allt för stora under en enskild tidsperiod.</p>
<p>Kapitel 6 Internfinans förvaltning av överskottslikviditet</p>	<p>Kapitel 6 Internfinans förvaltning av likvida medel</p>
<p>6.1 Tillåtna placeringar</p> <p>Nedan specificeras tillåtna alternativ för placering av överskottslikviditet.</p>	<p>6.1 Tillåtna placeringar</p> <p>Nedan specificeras tillåtna alternativ för placering av likvida medel.</p>
<p>7.2 Koncernens motpartsrisk i derivatinstrument</p> <p>Landstinget får ha svenska banker samt utländska banker med en rating motsvarande minst A enligt Standard & Poor's som motparter vid användandet av derivatinstrument. Motpartsrisken för derivatinstrument definieras som marknadsvärdet för ingångna derivatavtal. För varje motpart får motpartsrisken uppgå till maximalt 300 mkr. I det fall motpartsrisken på marknadsrörelser överstiger limiten för viss motpart får inga nya affärer göras med denna motpart om inte motparten ställt fullgoda säkerheter för motpartsrisken över limit.</p>	<p>7.2 Koncernens motpartsrisk i derivatinstrument</p> <p>Landstinget får ha svenska banker samt utländska banker med en rating motsvarande minst A enligt Standard & Poor's som motparter vid användandet av derivatinstrument.</p>
Bilaga 1: Placeringspolicy för pensionsmedel	
<p>7.3 Etiska regler</p> <p>Vidare ska placeringar endast göras i företag som följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat.</p> <p>De konventioner som avses främst är</p> <ul style="list-style-type: none"> • FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna • FN:s konvention om barnets rättigheter • ILO:s konventioner och rekommendationer • Rio-deklarationen om miljö och utveckling • OECD:s konvention mot mutor 	<p>7.3 Etiska regler</p> <p>Vidare ska placeringar endast göras i företag som följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat.</p>